

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

F. Richardt del. A. Noy hft.

C. A. Betsels Forlag.

Ern. Sarventzen's Forlag.

HELLERUP

i Fyn.

HELLERUP

i Fyn.

I Evedborg Amt, Binding Herred og Hellerup Sogn ligger Hovedgaardén Hellerup. Sognets ældste Navn er Hjøltorp. I Aaret 1404 vedkjendte nemlig Bjørn Oluffsen, Ridder, sig at have modtaget i god Tro af Fru Sille, Peder Knudsens Enke, en Gaard i Hjøltorp, hvilken Gaard han forpligtede sig til at antvorde hende igjen, naar hun eller hendes Arvinge gjorde Krav derpaa.

Denne Herregaards Historie er kun ufuldstændig bekendt. I Aaret 1419 nævnes i en Traktat imellem Kong Erik af Pommern og Bladislaw af Polen som en af Vidnerne Oluf Etisen af Høldrup. I anden Halvdel af det 16de Hundrebaar ejede Fru Karen Volle, Enke efter Jakob Tidemand, Hellerup. Gaarden tilhørte hende i Aaret 1569, da hun, der var en Datter af Ejler Erikssen Volle til Nækkebolle, blev til sine Elægtninge Fru Birgitte og Fru Kirsten Volle, Dotter af Erik Madsen Volle til Elvedgaard, et Brev, hvori hun bedrøvede dem, at de havde taget i Besiddelse en Kirke, som tilhørte hende, da hendes salige Gusbønde havde foræret hende den. Fru Karen Volle døde i Aaret 1582 uden at efterlade sig Børn, hvorved Gaarden tilfaldt hendes Søsterføn Ejler Brokkenhuus til Nækkebolle, som i Aaret 1591 bestodde Præbikofolen i St. Knuds Kirke i Odense til Almindsø om denne sin Møster, der under den havde faaet sit sidste Svilested. Ejler Brokkenhuus døde 1602. Hans Datter Fru Eufanne Brokkenhuus var gift med Markvard Wille til Hvidkilde, død 1631. Dog kunne Ejler Brokkenhuus og hans Svigerføn ikke have ejet mere end en Del af Gaarden; thi ogsaa

Fr. Brejde Rankau til Parrisølevgaard ejede Hellerup i Slutningen af det 16de og i Begyndelsen af det 17de Hundrebaar, og han havde faaet Gaarden med sin Hustru Fru Sofie Rosenkrands, en Datter af Erik Rosenkrands til Rørdstrup (paa Taasinge) og Fru Helvig Hardenberg til Arrestov. Fr. Brejde Rankau overlod imidlertid snart Hellerup til sin Son Kaj Rankau, der blev sig til Hellerup, da han i August 1615 var nærværende ved Affattelsen af et Eftode, som Fru Karen Banner, Enke efter Henrik Lykke til Gjølsfeld, udfærdte til Jørgen Raas til Gjølstov paa Trear-Mølle. Kaj Rankau blev født 1591 og kom efter sin Moders Død 1594 over til sin Farfader, den lærde Henrik Rankau paa Breitenburg, efter hvis bortgang fra denne Verden han tilbragte nogen Tid hos sin Farbroder Fr. Geert Rankau, Stattholder i den kongelige Del af Holsten, indtil han 1603 blev sendt til Lützen for at studere. Senere besøgte han Universitetet i Straßburg og gjennemrejste derpaa en Del af Svejts, Franckerig og Italien, hvor han lagde sig efter de levende Sprog og Krigskunsten. Da den svenske Krig 1611 skulde begynde, kaldte Faderen ham hjem, for at han kunde tage Del deri, og han kom ogsaa tidnok til at ledsage Kongen i Krigen. Efter Fredens Slutning blev han Postfuner, fulgte 1613 med Rigskansler Jakob Ulfeld til Spanien og blev 1615 Embedsmand paa Kjøbenhavns Slot. Dette Ven havde han indtil 1620, hvorpaa han havde Kallumborg Slot i Forlening indtil sin Død 1623. I Aaret 1615 ægtede han Jomfru Anne Lykke, der som hans Enke kun blev alt for bekendt. Efter nogle Aars Forløb ægtede hun Knud Ulfeld, den oven nævnte Rigskanslers

HELLERUP

i Fyn.

aldste Søn, der ved dette Giftermaal blev Hellerups Gjer. Han var Medlem af Rigsrådet, blev under Krigen med Sverige 1644 Krigskommissær og kom i denne Stilling i Venighed med Rigens Marsk Hr. Anders Wille. I Marts 1644 erklærede han, at han var villig til at lyde denne, naar ikke Kongens Befalinger strede imod Marskens; men han torde uden den forfædte Samtykke ikke anvise nogen Pengesum, da han i modsat Tilfælde selv skulde betale. I Søslaget paa Kolberger Heide s. A. blev han saaret, dog ikke dødelig; thi han levede indtil Sommeren 1646. I Marts 1646 befuldmægtigede han det Skjode, hvorefter hans ene Broder Ebbe Ulfeld overdrog den anden Broder Lavrids Ulfeld sin Femtedel af Hovedgaarden Eggestov. Ved sin Hustrus Død arvede han Hellerup og egnede ikke længe efter Kirstine Lützen, som inden hans snart paafølgende Død fik Livsbrev paa Hellerup. Ved hendes dødelige Afgang skulde Gaarden tilfalde hans Broder Hr. Korfits Ulfeld eller dennes Arvinge.

ingen af disse kom dog i Besiddelse af Hellerup; thi Gaarden blev inddraget under Kronen 1667; da Fru Kirstine Lützen imidlertid havde ejet Kongens og Dronningens Yndling Lyksten Johan Christoffer v. Korbiz, der i Aaret 1634 var fulgt herind med Prinsesse Magdalene Sybille, den ubvalgte Konges, Prins Christians Hustru, blev Hellerup strax efter Inddragelsen foræret til ham. Han var Gehejmeraad, Hofmarskalk, Stiftsbefalingsmand over Sallands Stift, Amtmand over Kjøbenhavns og Roskilde Amter, Næstefor i Højesteret og Rigskollegiet og døde 1682. Han efterlod sig ingen Børn, og 1683 overdrog hans Enke Hellerup, der imidlertid var bleuet oprettet til et Stamhus, til hans Broder, hertugelig sagitt Gehejmeraad og dansk Etatsraad Hans Raab v. Korbiz til Vilstrup. Han døde 1691. Med sin anden Hustru Sofie v. Erlebach havde han flere Børn, af hvilke Johan Christoffer v. Korbiz, Generalmajor og Overrigssekretær, arvede Hellerup; han ejede ogsaa Berridsgaard. I Aaret 1739 solgte hans Enke Charlotte v. Hartal Hellerup til Salomon Lindegaard, som i Juni 1740 fik Skjode derpaa. Da imidlertid denne Gaard var Stamhus, opkom herover en Retsfag,

og ved en i November. 1755 af Kommissærerne Grev Wedel til Bedelsborg, Besidderen af Stamhuset Taastunge Niels Juul, Overadvokat Søren Seidelin og Byfogeden i Odense Søren Barring, kaldet Dom blev Hellerup tilkendt hendes Søn Kapitajn Johan Christoffer v. Korbiz imod Gjenbetaling af Kjøbesummen 40,000 Rdlr. Denne Sum blev ikke udredt; thi Kjøberen beholdt Gaarden. Lindegaard, der først havde været Fuldmægtig i Sørigs-kommissariatet og senere var bleven Herredsfoged over Binding, Bjerge og Alsum Herreder, frasagde sig 1741 dette Embede. Han døde som Justitsraad 1757. Hans Enke Frederikke Lindegaard, fød Scharving, ejede Hellerup indtil sin Død 1766. Da købte Svigersønnen Etatsraad, tidligere Tolder og Postmester i Aalborg, Christoffer Otto Schmidt Gaarden for 80,000 Rdlr. Han døde 1779. Af Schmidts Arvinge købte Gehejmeraad Christian Sehested-Juul Hellerup, som efter hans Død 1787 tilhørte hans Enke Fru Lucie Charlotte Sehested-Juul, der døde 1822. S. A. maatte Etats-gældsdirektionen overtage Gaarden, og den tilhørte nu Staten indtil 1836, da den for 207,000 Rdlr. blev solgt til Besidderen af Stamhuset Raanholt, i hvilket den 1838 blev indlemmet.

Hellerups Hovedbygning er rimeligvis fra det 17de Hundrebaar; den blev 1804 ombygget og ifraudsat af Gehejmeraadinde Sehested-Juul.

Hovedgaardstagen er 42 Idr. 3 Ekr. „ Jfd. 1½ Alb. Uger og Engs Hartkorn, Skovskylben 12 Idr. „ Ekr. 2 Jfd. 1 Alb. og Mollerstuden 7 Idr. Hovedgaardens Bladindhold er omtrent 300 Idr. Land Uger og 100 Idr. Land Eng. Skovarealet er 600 Idr. Land. — Vøndergødet udgjorde i Aaret 1852: 62 Fæstegaarde med 381 Idr. 7 Ekr. 2 Jfd. 2¼ Alb., 45 Fæstehuse med 16 Idr. 6 Ekr. 1 Jfd. 2¼ Alb. og 2 Lejehuse med „ Idr. 6 Ekr. 1 Jfd. 2¼ Alb. Det hele Uger og Engs Hartkorn var saaledes 441 Idr. 7 Ekr. 2 Jfd. 2¼ Alb. Til Hellerup høre Kirkerne: Hellerup, der ligger ved eller i selve Hovedgaarden, Søllinge og Rølfsted.

